

По-голямата част от могилите са населени през каменно-медната епоха и в началото на бронзовата епоха. При Мармарѐшка могила са намерени два калъпа за отливане на бронзови брадви (Сираков 2006: 86–88), даващи основание на автора да предположи, че в района на с. Жельо войвода е практикуван добив на метал и металообработване през късната бронзова епоха. Още повече, че недалеч, в склоновете на планината Гребенец между с. Глушник и Трапоклово е имало разработка на медна руда, където е намерена сива тракийска керамика.

* * *

Първото исторически засвидетелствано население в нашите земи са траките. Все повече се налага мнението сред учените историци, че те са старо балканско население, живяло и в предишния период. От тях са останали множество малки надгробни могили. Датирани са от началото на първото хилядолетие пр. н.е. до IV в. от н.е. Те са разпространени по цялата територия на Сливенска околия. В Старопланинския район са по-малко. Не са редки случаите, когато могилите са групирани по няколко на едно място. Така са се появили топонимите *Двете могили* до с. Блатец, Ю 4; с. Калояново, И 5; с. Тополчане – *Трите могили* СИ 2,5. Среща се и струпване на множество могили. При някогашното село Гючмѝ, близо до сегашното с. Крушаре, СЗ 3, е имало 5 могили. През XIX в. на границата между землищата на Сливен и Речица е имало 7 могили. От проучвания върху некропол при Сливен, на изток от р. Новоселска, са установени 13 могили и множество погребения. (Ковачев 2001: 59). Впрочем, 120 г. по-рано братя Шкорпил отчитат, че само около шосетата за Бургас и Ямбол е имало 20 могили (Шкорпил 1888: 133) А за Сливенска околия говорят за 179 могили (Шкорпил 1888: 20) На 1 км ЮИ от с. Трапоклово има некропол от 11 могили.

Имената на могилите са свързани обикновено с някогашни собственици на земи край тях: *Дядопеткова могила* край с. Николаево, *Бейската могила* край Тополчане. Други са получили името си по характерни особености: *Копана могила* край Козарево, по наименованието на местността: *Орманската могила* край Г. Александрово, по начина на използването им: *Пъдарската могила* край с. Драгоданово. При провеждането на археологически разкопки от експедиция ТЕМП под ръководството на д-р Китов се допусна немотивирана подмяна на наименованията на някои от надгробните могили. Незапознати с местните названия на могилите „кръщават” някои от тях на кметове, спонсори или участници в експедицията. Така вместо *Голямата*, *Чергелиева*, *Ошкова* и др. се появяват имена *Далакова*, *Лечкова*, *Якимова*, *Сиракова* и др. Така се подменя информацията, съхранена в местното знание и некоректно „новите имена” влизат немотивирано в научно обращение.

Макар да има могили от по-старо време, като тази при с. Злати войвода, най-много са проучени могилите от периода IV–III в. пр.н.е. Това е времето, когато в Югоизточна Тракия се утвърждава царството на племето *одриси*. На